

Billede kritik

Eller nærmer "billede evaluering", da kritik er negativt ladet på dansk.

Man kan også kalde det billede bedømmelse der er mere dansk

(Critiquing på engelsk bør ikke oversættes til kritik men til evaluering. Kritik er på engelsk criticism)

Link til skriv om Billede evaluering:

<http://www.naturfotokursus.dk/gode-rad/40-billedkritik>

http://www.naturephotos.dk/NaturePhotos_show_traad.php?menu=51&kgf=1077

http://www.luminous-landscape.com/about/briots-view/vision_11_critiquing_photographs.shtml

Hvad er billede kritik eller evaluering

Billede kritik er ikke kritik i den forstand at der skal kritiseres, betydningen af ordet kritik er tvetydig på dansk, andre sprog har flere ord.

Her er der tale om review af et billede eller en billede bedømmelse.

Et billede review giver fotografen mulighed for at prøve om hans billede viser/udtrykker det han forsøger at vise/udtrykke med billedet, og eventuelt få forslag og input til at gøre det endnu bedre.

Review eller billede bedømmelse udføres bedst på færdige printede billeder, og det er vigtigt at have godt dagslys.

Review af billeder gøres bedst af fotografer inden for samme genrer. Det er således bedst at have landskabs fotografer til at reviewe landskabs foto og portræt fotografer til at reviewe portrætter o.s.v.

Det er vigtigt at kende formålet med billederne, hvis billedet er en registrering af en sjælden blomst f.eks. er det måske tilstrækkeligt at man kan genkende blomsten, hvorimod et landskabs billede man påtænker at vinde en stor konkurrence med, stiller helt andre krav til udtryk og teknik.

Oplysninger om billedet og optageforhold, så som eksponerings data kamera, linse valg, hvor meget billedet er croppet, og så videre er vigtige.

Det giver revieweren mulighed for at give en mere fyldest gørende bedømmelse af billedet, hvis billedet f.eks. er croppet til ¼ af sensor arealet er det en vigtig oplysning, da det kan være forklaringen på at billedet ikke står helt optimalt, og forklaringen skal så ikke findes andre steder.

Det er også vigtigt at kende fotografens faglige niveau, for at kunne lave et meningsfuldt review af fotografens billeder. Det giver f.eks. ikke mening at påpege at billedet ikke er helt skarpt, hvis fotografen ikke ved hvornår et fotostativ er nødvendigt og hvordan man sætter et foto stativ forsvarligt op.

Når man reviewer andres billeder er ens personlige smag ikke interessant, man kan udmærket reviewe et billede der ikke falder i ens smag, det gør jo ikke nødvendigvis billedet til et dårligt billede.

Med andre ord skal kommentarer og forslag altid være fagligt begrundet, efter bedste evne.

Hvordan modtager man billede kritik

1. Accepter ikke kritik blindt
2. Argumenter ikke mere end nødvendigt
3. Gå ikke i forsvar
4. Vær ikke din egen kritiker
5. Forvent ikke at alle er tilfredse
6. Du behøver ikke at være uhøflig
7. Søg et publikum der kan lide dine billeder
8. Tag positive kommentarer til dig
9. Kom videre

Guide til billede bedømmelse overskrifter:

1. Er motivet interessant for beskueren?
2. Er billedet godt komponeret?
3. Er billedet skarpt og passende eksponeret?
4. Fortæller billedet en historie?
5. Fremhæver belysningen motivet og budskabet?
6. Er det et kreativt billede?

Guide til billede bedømmelse beskrivelse:

1. Er motivet interessant for beskueren? I et stærkt billede, kan beskueren umiddelbart identificere hovedmotivet. Selvom det lyder tosset, kan man i et overraskende højt antal fotos ikke umiddelbart identificere hovedmotivet. I stedet er billedet en komplekst montage af elementer der konkurrerer om beskuerens opmærksomhed.

I et stærkt billede, skal hovedmotivet og formen være beskuerens første indtryk. Hvis motivet er stærk, kan beskuerens øjne flytte rundt og udforske andre områder af billedet, men øjnene trækkes uundgåeligt tilbage til motivet.

Så stærke billeder er billeder hvor der hersker en vis form for orden, på den måde at de ting der tiltrækker mest opmærksomhed er de ting fotografen ønsker at fortælle om i billedet.

Et godt billede skal fange, fængsle og fornøje ifølge William Mortensens teori.

Et billede der fanger er et billede man uvægerligt får øje på i mængden, det der fanger, behøver ikke være selve motivet.

Når billedet har fanget skal det fængsle, det vil sige billedet skal være så interessant at man bliver nysgerrig og derfor er nødt til at se nærmere på det.

Når man så ser nærmere på billedet skal man gerne blive fornøjet over det man ser, og dermed bruger mere tid på billedet og ikke mindst huske billedet.

Motiv kvalitet inkluderer

Hovedmotiv

Blik fang i billedet?

Fængslende elementer.

Fornøjende elementer.

For at vurdere om dine egne billeder er interessant for en beskuer, så prøv at stille dig selv disse spørgsmål. Eller vise billedet til en ven og bede din ven om at ærligt besvare spørgsmålene:

**Når man ser på billedet,, hvad er så det første du ser? er det du ser først, det motiv du havde tænkt at fotografere?*

**Hvad fastholder dine øjne længst?*

**Er der andre elementer i billedet der konkurrerer med motivet om at få opmærksomhed?*

**Medvirker tekniske aspekter som lys og retningen af lys, dybdeskarphed, fokus, og så videre, positivt eller negativt til at holde beskuerens opmærksomhed på emnet/hovedmotiv?*

2. Er billedet godt komponeret? I et stærkt billede, bør der være en følelse af en samlet komposition. Der er skrevet hele bøger om komposition, på det grundlæggende niveau, komposition handler om oprettelse af en følelse af orden for elementerne i et billede.

Bemærk: kompositions regler eller retningslinjer er et nyttigt udgangspunkt, men de er kun nyttige, så længe de forbedrer det overordnede billede.

Som en hurtig gennemgang, er her et par grundlæggende kompositions regler.

***Fyld rammen.** Udfyldning af rammen kan hjælpe med til at gøre billedet interessant, og samtidig hjælper det på at udelukke konkurrerende elementer og baggrunds detaljer. Du kan udfylde rammen ved at flytte tættere på emnet/hovedmotiv eller ved at bruge en længere brændvidde (eller zoome ind).

***Organiser elementer.** I komposition, er det Rule of Thirds der ofte bruges til at organisere elementer i en komposition. Denne regel er afledt af det gyldne snit, eller gyldne rektangel, som deler et billede rum, i lige segmenter for at skabe tiltalende proportioner. I enkle vendinger, hvis du anvender Rule of Thirds i et fotografi, giver det ofte en behagelig følelse af orden.

***Kontroller baggrunden.** En ikke distraherende baggrund er et kompositorisk værktøj der hjælper med at bringe fokus på emnet/hovedmotiv. Du kan kontrollere baggrunden ved at flytte din position eller flytte emnet for at undgå at baggrunden distraherer og eller ved hjælp af en større blændeåbning (mindre f-stop) for at sløre baggrunden. Det er en god ide at gennemgå hele scenen, og når det er muligt, fjerne eller omarrangere distraherende baggrund elementer.

***Hold det simpelt.** Jo færre elementer i et billede, jo stærkere er det udsagn billedet fremfører. Enkelhed hjælper med til at forhindre beskuerens øjne i at blive distraheret.

Et billede kan leve uden godt lys, men ikke uden en god komposition, sitat af Hans Strand

Kunstneriske aspekter inkluderer

Komposition

Beskæring

Farve paletten

Tilstedeværelse af, eller manglende personlig stil

For at evaluere kompositionen af dine billeder, så prøv at stille disse spørgsmål:

**Er der en følelse af orden og balance i billedet, der hjælper med til at fremhæve motivet og fører øjet gennem kompositionen?*

**Indgår der elementer, der ikke bidrager til at fremhæve motivet i billedet?*

**Er der udelukket elementer der, hvis inkluderet, ville have styrket motivet i billedet?*

**Medvirker dybdeskarphed, brændvidde (objektivet eller zoom-indstilling), belysning, vinkel og perspektiv til at forbedre kompositionen?*

**Forbedrer beskæringen kompositionen?*

3. Er billedet skarpt og passende eksponeret? Med undtagelse af de fotos, der forsætligt vise bevægelse, eller tages som soft-focus billeder (såsom et portræt), så er knivskarpe fokus en af de første ting, som beskueren bemærker i et billede. Går man et skridt videre, skal fokus ligge så motivet fremhæves. Det skarpeste punkt i billedet skal lokaliseres, hvad fotografen ser som det vigtigste aspekt af billedet.

Eksponeringen (kombinationen af brændvidden [objektivet eller zoomindstilling], blænde, lukketid og ISO) bør også bidrage til at fremhæve motivet i billedet, og sikre tegning i hele billedet.

Tekniske aspekter inkluderer

Fokus

Skarphed

eksponering

billede behandling

HDR

Spørgsmål, der kan hjælpe dig med at vurdere, om fokus og eksponering indstillinger er passende for et billede kan nævnes:

**Medvirker det skarpeste punkt i billedet til at fremhæve billedets budskab, oftest billedets motiv?*

**Øger dybdeskarpheden den stemning der ønskes,?*

**Kan brændvidden eller zoomindstillingen forbedre motivet og budskab i billedet?*

**Har billedet er generelt god kontrast for den type billede, fotografen ønsker at frembringe?*

**Er farverne naturlige og / eller bidrager farverne til at frembringe den ønskede stemningen og farve kontrast i billedet?*

**Er der tegning i højlys og skygger?*

**Hvis billedet er i farver, vil det være stærkere i sort og hvid, eller vice versa?*

4. Fortæller billedet en historie? Oftest er forskellen mellem et foto, som du kan huske og et, som du hurtigt glemmer, afhænger af om billedet fortæller en historie.

I stærke billeder, fortælles historien ved første øjekast, og billedet står alene. I de bedste billeder, vækker historien en følelsesmæssig reaktion hos beskueren. Jeg tror, det er den følelsesmæssige reaktion, der i sidste ende gør billedet mindeværdige.

Er der en historie?

Vækker billedet følelser?

Prøv at stille disse spørgsmål, som du vurderer billeder at beslutte, om billedet fortæller en historie:

**Fortæller billedet historie eller en velformuleret erklæring?*

**Frembringer billedet en følelse? Med andre ord kan du forholde dig til emnet eller situationen?*

**Hvad kan ændres i billedet for at forstærke historien eller budskabet.*

5. Fremhæver belysningen motivet og budskabet? Ligesom kompositionen, er belysning et emne, der kan føres lange diskussioner om.

Når der skabes billeder, bør lyset udnyttes maksimalt, for at fremhæve det vigtige i billedet, og for at fastlægge de overordnede tone i billedet.

I kyndige hænder, kan belysningen udnyttes selektivt for at sætte fokus på udvalgte områder af motivet og samtidig slører mindre vigtige områder. For at guide øjet gennem kompositionen. Men lyset anvendes også til at lægge den overordnede stemning og tone i billedet, ved at udnytte farvekontrasterne i lyset.

Lys er et andet "design værktøj", der kan bruges til at forbedre den overordnede stemning og historien eller budskabet i billedet.

Det er f.eks. kun få fotografer, der ikke drager fordel af de fantastiske farver der opstår i løbet af solopgange og solnedgange.

Lys kvalitet

Optimering af udtryk

Ved vurderingen af belysning fordelene ved et foto, så spørg:

**Er intensiteten og farve af lys passende for motivet?*

**Er lyset for barsk, for kontrastrige, eller er det alt for blød og for fladt?*

**Er alle vigtige aspekter af emnet godt belyst, eller kunne belysningen forbedres ved hjælp af en flash, udfyldningsflash, reflektor, eller ekstra lys?*

**Er belysningen med til at formidle det overordnede budskab i billedet?*

**I et farvefoto, er farve balanceret/korrigeret for lys temperaturen (med andre ord, bør den samlede farve fremtoning være naturlig). Og hvis ikke, bidrager farvestik til stemningen i billedet?*

6. Er det et kreativt billede? I store træk definerer vi "kreativ" som et billede, der går ud over forudsigelige teknikker og behandlinger. Med andre ord, afslører fotografen motivet på usædvanlige måder, måder som beskueren ellers ikke ville have set.

Overraskende elementer eller udførelse?

Ved vurderingen af kreativitet i et foto, så spørg dig selv:

**Afslører billedet mere om emnet, eller viser det emnet på en uventet måde?*

**Viser billedet visuelle elementer på en usædvanlige og spændende måder?*

**Er billedet interessant og frisk, eller siger billedet mere end der kan siges med ord?*

Guide til billede bedømmelse tjekliste:

1. Er motivet interessant for beskueren?

Hovedmotiv?

Blik fang i billedet?

Fængslende elementer

Fornøjende elementer

2. Er billedet godt komponeret?

Komposition

Beskæring

Farve paletten

Tilstedeværelse af, eller manglende personlig stil

3. Er billedet skarpt og passende eksponeret?

Fokus

Skarphed

eksponering

billede behandling

HDR

4. Fortæller billedet en historie?

Er der en historie?

Vækker billedet følelser?

5. Fremhæver belysningen motivet og budskabet?

Lys kvalitet

Optimering af udtryk

6. Er det et kreativt billede?

Overraskende elementer eller udførelse?

Til bedømmelse af en fotografers faglige kunnen, er det praktisk at have en målestok, her er et forsøg på at lave en sådan målestok, eller udviklings trappe.

Udviklings trappe

